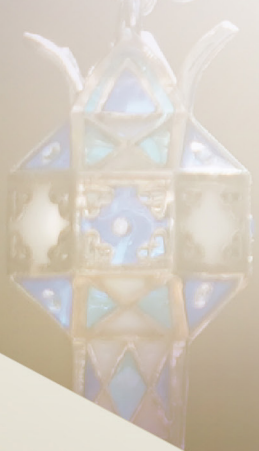

THE NEW *Artisan*

ผู้สร้างสรรค์ งานศิลปหัตถกรรมคนรุ่นใหม่

ประจำปี 2569

นางสาวเบญจพร ประจง

Mrs. Benchaphon Prachong

ผู้สร้างสรรค์ศิลปหัตถกรรมคนรุ่นใหม่ 2569
The New Artisans 2026
ประเภท : หัตถกรรม / หัตถศิลป์
Category: Handicrafts
ผลงาน : งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านร่วมสมัย (ภาพปะติดเศษเสื่อกก)
Work : Collage Art

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เบญจพร ประจง เป็นผู้สร้างสรรค์และนักวิชาชีพด้านทัศนศิลป์และหัตถกรรมพื้นบ้านร่วมสมัย ผู้ได้รับการคัดสรรเป็น “ผู้สร้างสรรค์งานศิลปหัตถกรรมคนรุ่นใหม่ (The New Artisans)” ประจำปี 2569 จากสถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย (SACIT) โดยผลงานเด่นคือการนำวัสดุท้องถิ่นอย่างเสื่อกก มาสร้างเป็นภาพปะติดร่วมสมัยและงานออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ ทั้งยังมีบทบาทด้านการขับเคลื่อนชุมชนและการบริการวิชาการร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และหน่วยงานต่าง ๆ และผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ภาพปะติดจากเสื่อกก

งานหัตถศิลป์ของ ผศ.เบญจพร เริ่มต้นจากการศึกษาภูมิปัญญาและบริบทของชุมชนทอเสื่อในจังหวัดจันทบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งมีการทอเสื่อกกเป็นทรัพยากรวัฒนธรรมท้องถิ่น ผ่านกระบวนการลงพื้นที่ การสำรวจ การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม "เสื่อกกจันทบูร" จากชาวบ้านและกลุ่มสตรีทอเสื่อกกโดยตรง เพื่อนำองค์ความรู้ดั้งเดิมมาพัฒนาและต่อยอดด้วยกระบวนการออกแบบเชิงสร้างสรรค์ โดยเน้นการใช้เศษเสื่อกกซึ่งเป็นวัสดุเหลือใช้จากกระบวนการผลิต มาสร้างคุณค่าใหม่ในเชิงศิลปะวัฒนธรรม สอดคล้องกับบทบาทของงานหัตถศิลป์ร่วมสมัยในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

จากพื้นฐานความรู้ด้านทัศนศิลป์และบทบาทอาจารย์ประจำสาขาทัศนศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผศ.เบญจพร นำทฤษฎีด้านศิลปะในการวิเคราะห์ โครงสร้าง สีสัน และลวดลายร่วมสมัยมาบูรณาการกับภูมิปัญญาชาวบ้าน เริ่มต้นจากการสังเกตวัสดุ เทคนิคการทอ ลายเสื่อ และรูปทรงที่เกิดจากมือช่างท้องถิ่น เธอเรียนรู้ควบคู่กับคำแนะนำจากครูภูมิปัญญาในชุมชน แล้วจึงเริ่มทดลอง “ตัด” และ “แปะ” เศษเสื่อกกที่เหลือใช้จากกระบวนการผลิต นำมาประกอบสร้างเป็นงานภาพปะติดประดับผนังชิ้นแรก ๆ เพื่อเป็นของที่ระลึกให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเสื่อบ้านท่าแฉลบ

จากการทดลองเชิงศิลปะสู่การต่อยอดเชิงออกแบบ ผศ.เบญจพรได้พัฒนาภาพปะติดจากเศษเสื่อกกให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งในด้านเทคนิค ความคงทนทางกายภาพ และความงามเชิงทัศนศิลป์ พร้อมทั้งขยายผลสู่การออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ และจัดอบรมบริการวิชาการให้แก่ชุมชน กระบวนการเหล่านี้ทำให้งานปะติดเสื่อกกก้าวพ้นจากการเป็นเพียงงานหัตถกรรมพื้นบ้าน กลายเป็นงานหัตถศิลป์ร่วมสมัยที่สร้างคุณค่าใหม่ทั้งด้านศิลปวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ

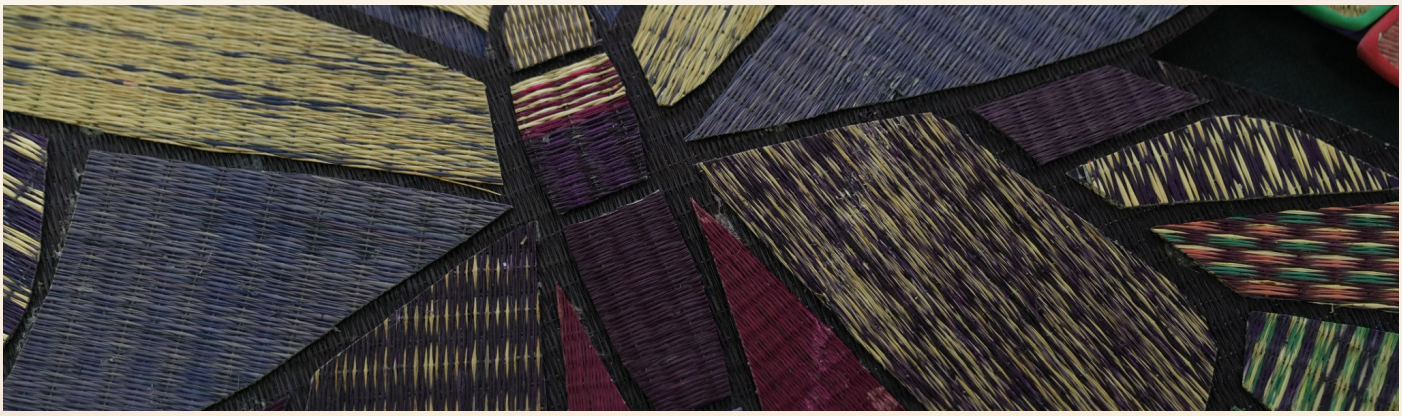

Assistant Professor Benchaphon Prachong is a creative practitioner and professional in the fields of visual arts and contemporary folk handicrafts. She was selected as one of "The New Artisans" for the year 2026 by the Sustainable Arts and Crafts Institute of Thailand (SACIT). Her notable work involves transforming local materials—specifically *kok* (sedge) mats—into contemporary collages and creative product designs. She also plays an active role in community development and academic outreach in collaboration with Rambhaibarni Rajabhat University and various other organizations, alongside producing academic work focused on the creation of sedge-mat collages.

Asst. Prof. Benchaphon's craft practice is rooted in the study of local wisdom and the context of mat-weaving communities in Chanthaburi province and neighboring areas, where sedge-mat weaving serves as a vital local cultural resource. Her approach involves fieldwork, surveys, interviews, and focus group discussions with villagers and women's weaving groups—specifically regarding "Chanthaboon sedge mats"—to gather traditional knowledge. She then develops and innovates upon this knowledge through creative design processes. A key focus is the utilization of sedge-mat scraps—waste materials from the production process—to generate new artistic and cultural value, aligning with the role of contemporary handicrafts in sustainable community development.

Drawing upon her background in visual arts and her role as a lecturer in the Visual Arts program at the Faculty of Humanities and Social Sciences... At Rambhai Barni Rajabhat University, Assistant Professor Benchaphon integrated art theories regarding structure, color, and contemporary patterns with local wisdom. Her process began by observing the materials, weaving techniques, mat patterns, and forms created by local artisans. Learning alongside community master craftspeople, she experimented with "cutting" and "pasting" leftover *kok* (sedge) mat scraps from the production process to create her first wall-mounted collages, intended as souvenirs for the Ban Tha Chalaep Mat Community Enterprise.

Moving from artistic experimentation to design innovation, Asst. Prof. Benchaphon developed these sedge mat collages to possess a unique identity—distinguished by their technique, physical durability, and visual aesthetic. She further expanded this work into creative product design and conducted academic service workshops for the community. These processes elevated the sedge mat collage from a traditional folk craft to a form of contemporary craft art, generating new value in both artistic-cultural and economic terms.

5

อัตลักษณ์ที่โดดเด่น: ความเป็นเอกลักษณ์ในงานศิลปหัตถกรรม

เอกลักษณ์เฉพาะตัวของ ผศ.เบญจพร คือการปฏิวัติมุมมองต่อภูมิปัญญาพื้นถิ่น จากเดิมที่เสื่อกกถูกจำกัดบทบาทไว้เพียงเครื่องจักสานสำหรับใช้สอยภายในครัวเรือน เปลี่ยนผ่านสู่สถานะของ “ศิลปะร่วมสมัย” ผสมผสาน "ความดิบ" ของวัสดุธรรมชาติเข้ากับ "ความละเอียด" ของงานศิลป์ร่วมสมัยในรูปแบบงานหัตถศิลป์ที่คำนึงถึงอัตลักษณ์ของชุมชนเป็นสำคัญ สร้างสรรค์ผลงานภาพปะติดที่มิได้มีเพียงความสวยงาม แต่ยังเปี่ยมด้วยคุณค่าทางวัฒนธรรมและความหมาย ผลงานเหล่านี้ช่วยสร้างความแตกต่างจากผลิตภัณฑ์ทั่วไป ทั้งในด้านรูปแบบ แนวคิด และเรื่องราว ทำให้สามารถต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

อีกหนึ่งเอกลักษณ์ที่โดดเด่นคือ “อัตลักษณ์สีสันเสื่อสองน้ำแห่งเมืองจันทบูร” ผศ.เบญจพร เลือกใช้เสื่อกกย้อมสีธรรมชาติที่เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน เช่น สีแดงจากเปลือกยาง สีดำจากลูกมะเกลือ สีเหลืองจากขมิ้น ผสมผสานกับสีเคมีในบางส่วนอย่างสมดุล ทำให้โทนสีในภาพปะติดมีความนุ่มนวล อบอุ่น และสื่อบรรยากาศของลุ่มน้ำกร่อยได้อย่างทรงพลัง สีจึงไม่ใช่เพียงองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ แต่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรม ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตที่ผูกพันกับแม่น้ำและทะเลของผู้คนในพื้นที่

อีกหนึ่งความสำคัญของการสร้างสรรค์อยู่ที่ "การเปลี่ยนรูปทรงและมิติวัสดุ" จากที่เสื่อกกเคยเป็นเพียงผืนระนาบสองมิติสำหรับการปูรอง ได้นำเศษเสื่อกกเหลือทิ้งมา "ตัด และคัดแยก" เพื่อนำมาจัดวางซ้อนทับกัน ก่อเกิดเป็นพื้นผิวใหม่ที่มีความตื้นลึกและมิติเชิงแสง คล้ายงานศิลปะกึ่งนูนต่ำ นอกจากนี้ยังดึงศักยภาพความเงางามของเส้นใยกกน้ำกร่อยจากเมืองจันทบุรี ซึ่งมีคุณสมบัติพิเศษคือความมันวาวและทนทาน เมื่อถูกนำมาตัดสลับทิศทางในงานปะติดจะเกิดการสะท้อนแสงที่แตกต่างกันในแต่ละมุมมอง ดุจดังประกายเลื่อมพรายของเปลือกหอยหรือผ้าไหม และได้ผสมผสานศาสตร์ทัศนศิลป์เข้ากับลวดลายเรขาคณิต มีการจัดวางองค์ประกอบ และนำทฤษฎีสีมาใช้ เพื่อให้งานปะติดมิได้ดูเป็นเพียงลวดลายพื้นบ้านดั้งเดิม แต่มีกลิ่นอายของศิลปะแนว Abstract หรือ Geometric Art ด้วยการนำเส้นสายของลายเสื่อดั้งเดิมให้กลายเป็นรูปทรงเรขาคณิต เส้นเฉียง เส้นตรง หรือภาพแลนด์สเคปร่วมสมัย

สิ่งที่โดดเด่นที่สุดคือ แนวคิดความยั่งยืนและเศรษฐกิจหมุนเวียน ผลงานเกือบทั้งหมดสร้างขึ้นจาก "เศษเสื่อกกเหลือทิ้ง" จากกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์ในชุมชนท่าแฉลบ ทำให้ขยะเหลือทิ้งกลายเป็นงานศิลปะตกแต่งผนังที่มีมูลค่าสูง ถือเป็นการเพิ่มมูลค่าอย่างยั่งยืนให้กับชุมชนอย่างแท้จริง สะท้อนถึงวิสัยทัศน์ที่มุ่งมั่นในการรักษาสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากไปพร้อมกัน.

Distinctive Identity: Uniqueness in Craftsmanship

A defining characteristic of Asst. Prof. Benchaphon's work is the transformation of perspectives regarding local wisdom. She has elevated the role of the *kok* (sedge) mat—traditionally limited to functional household weaving—into the realm of "contemporary art." Her creations blend the "raw" quality of natural materials with the "refinement" of contemporary art, resulting in craft pieces that prioritize community identity. These collage-style artworks offer more than mere aesthetic appeal; they are imbued with cultural value and profound meaning. They stand apart from conventional products in form, concept, and narrative, paving the way for high-value products that foster the conservation and transmission of local heritage.

Another standout feature is the "Color Identity of the Two-Water Estuary of Chanthaburi." Asst. Prof. Benchaphon utilizes sedge mats dyed with traditional natural pigments—such as red from rubber tree bark, black from ebony fruit (*makluea*), and yellow from turmeric—balanced with select synthetic dyes. This combination creates a soft, warm color palette that powerfully evokes the atmosphere of the brackish water basin. Here, color serves not merely as a visual element but as a representation of the culture, landscape, and way of life of local people deeply connected to both the river and the sea.

A further significant aspect of her creative process lies in the "transformation of form and material dimensionality," evolving the sedge mat from its traditional role as a flat, two-dimensional surface for flooring into something entirely new. Discarded sedge mat scraps are cut and sorted before being layered to create a new surface texture—one possessing depth and optical dimensions akin to bas-relief art. The process harnesses the inherent luster of brackish-water sedge fibers from Chanthaburi, prized for their sheen and durability; when cut and arranged in alternating directions, the material reflects light differently from various angles, evoking the iridescent shimmer of seashells or silk. Visual art principles are integrated with geometric patterns, composition, and color theory, transforming the collage from a traditional folk motif into a piece with an abstract or geometric art aesthetic—reimagining traditional mat patterns as geometric shapes, diagonal and straight lines, or contemporary landscapes.

The most remarkable aspect is the commitment to sustainability and the circular economy. Almost every piece is crafted from "discarded sedge mat scraps" sourced from the Tha Chalaep community's manufacturing process, turning waste into high-value wall art. This represents a genuine effort to sustainably add value to the community, reflecting a vision that simultaneously champions environmental conservation and the grassroots economy.

แรงบันดาลใจ แนวทางการสร้างสรรค์และการประยุกต์ผลงาน

แรงบันดาลใจของ ผศ.เบญจพร เกิดขึ้นจากสิ่งใกล้ตัวจาก เสน่ห์แห่งเสื่อกกจันทบูร ความงามของธรรมชาติ ลวดลายพื้นบ้านที่เปี่ยมด้วยเรื่องราว เสื่อกกจันทบูรจึงเป็นหัวใจหลักในการสร้างสรรค์ที่สะท้อนถึงรากเหง้าทางวัฒนธรรมแนวคิดลดขยะเพื่อโลกที่ยั่งยืน และเห็นคุณค่าในสิ่งที่ผู้อื่นมองข้าม จึงได้นำ "เศษเสื่อกก" ที่เหลือจากการตัดเย็บของกลุ่มชาวบ้าน อาทิ กลุ่มสตรีทอเสื่อกกบ้านเสม็ดงาม และชุมชนท่าแฉลบ มาผ่านกระบวนการเพิ่มมูลค่า การเปลี่ยนเศษวัสดุเหล่านี้ให้เป็นงานศิลปะเป็นการส่งเสริมแนวคิดการลดขยะและสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน พลิกโฉมภาพลักษณ์ของเสื่อกก จากการเป็นเพียงเครื่องใช้ในครัวเรือนให้กลายเป็น "งานหัตถศิลป์ร่วมสมัย" ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความงดงามและคุณค่าเหนือกาลเวลาของภูมิปัญญาไทยที่สามารถก้าวทันยุคสมัยได้อย่างแท้จริง

Inspiration, Creative Approach, and Application

Asst. Prof. Benchaphon draws inspiration from her immediate surroundings—specifically the charm of Chanthabun sedge mats, the beauty of nature, and folk patterns rich in storytelling. These mats serve as the creative core, reflecting cultural roots, the concept of waste reduction for a sustainable world, and an appreciation for elements often overlooked by others. She utilizes "sedge mat scraps"—leftovers from the production processes of local groups such as the Ban Samet Ngam Women's Sedge Mat Weaving Group and the Tha Chalaep community—and transforms them into art through value-added processes. This initiative promotes waste reduction and community sustainability, reimagining the sedge mat from a mere household utility into a piece of "contemporary craft art." It showcases the timeless beauty and value of Thai wisdom, demonstrating its ability to evolve and remain relevant in the modern era.

ความมุ่งหวังและเจตนารมณ์ในการสืบทอด

ผศ.เบญจพร มุ่งมั่นเปลี่ยนผ่านมรดกทางภูมิปัญญาจาก "ทฤษฎี" สู่ "ประสบการณ์" เพื่อให้คนรุ่นหลังได้สัมผัสและตระหนักถึงคุณค่าของเวลาที่หลอมรวมอยู่ในงานทำมือทุกชิ้นอย่างลึกซึ้ง โดยมุ่งเน้นการนำองค์ความรู้ดั้งเดิมมาประยุกต์ร่วมกับนวัตกรรมการออกแบบและการทดลองเชิงเทคนิคอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อให้งานหัตถกรรมพื้นบ้านสามารถปรับตัวและเติบโตเคียงคู่ไปกับสังคมร่วมสมัย ผศ.เบญจพร ตั้งใจบูรณาการองค์ความรู้ด้านงานศิลปหัตถกรรมและการทอเสื่อกกเข้าไว้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ผ่านการปฏิบัติจริง การทดลองเชิงเทคนิค และการออกแบบเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้นักศึกษาและเยาวชนไม่ได้เพียง “รับรู้” แต่ได้ “ลงมือทำ” และ “ตีความต่อยอด” ด้วยมุมมองของตนเอง ควบคู่ไปกับการเผยแพร่ผลงานผ่านนิทรรศการและสื่อประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ เพื่อเปิดโอกาสให้สังคมได้เห็นความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ของงานหัตถกรรมไทย

เจตนารมณ์ในการสืบทอดของ ผศ.เบญจพร คือการทำให้งานศิลปหัตถกรรมไทย โดยเฉพาะภูมิปัญญาการทอเสื่อกก กลายเป็นแรงบันดาลใจให้คนรุ่นใหม่กล้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าจะในฐานะผู้สร้าง ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ทำให้งานหัตถกรรมไม่ถูกมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวหรือโบราณ หากเป็นพื้นที่ของโอกาส อาชีพ และความสร้างสรรค์ที่ไม่รู้จบ เพื่อให้การสืบทอดมิใช่เพียงการทำตามแบบเดิม แต่เป็นการ “เดินหน้าต่อ” อย่างมีรากฐาน มั่นคง ยั่งยืน และงดงามในทุกมิติของเวลาและชีวิตร่วมสมัย

Aspiration and Intent to Preserve Heritage

Asst. Prof. Benchaphon is dedicated to transforming this heritage of wisdom from mere "theory" into tangible "experience." Her goal is for future generations to deeply appreciate and recognize the value of time—an element woven into every single handcrafted piece. She focuses on blending traditional knowledge with design innovation and continuous technical experimentation, ensuring that folk handicrafts can adapt and thrive alongside contemporary society. She integrates the art of handicraft and *kok* (sedge) mat weaving into educational activities through hands-on practice, technical experimentation, and creative design. This approach allows students and young people to move beyond passive awareness to active creation and personal interpretation. Simultaneously, she showcases these works through exhibitions and various media channels, revealing new possibilities for Thai handicrafts to the public.

Asst. Prof. Benchaphon's vision for preservation is to transform Thai handicrafts—specifically the wisdom of sedge mat weaving—into a source of inspiration that encourages the new generation to get involved, whether as creators, users, or supporters. She aims to shift the perception of handicrafts from something distant or archaic to a realm of opportunity, career paths, and boundless creativity. Ultimately, she envisions a legacy of preservation that is not merely about replicating the past, but about "moving forward" with a solid, sustainable foundation—creating work that is beautiful across every dimension of time and contemporary life.

11

การถ่ายทอดความรู้คืนสู่สังคม

นอกจากการสร้างสรรค์ "ภาพปะติดเศษเสื่อกก" ที่ยกระดับวัสดุพื้นบ้านให้กลายเป็นงานศิลปะร่วมสมัยอันทรงคุณค่า ผศ.เบญจพร ยังทำหน้าที่ของ "อาจารย์นักพัฒนา" ผู้ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยกับชุมชนอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ในฐานะอาจารย์ประจำสาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี ผศ.เบญจพรได้ลงพื้นที่จัดกระบวนการเรียนรู้ และถ่ายทอดเทคนิค "ภาพปะติดเสื่อกกรูปเรขาคณิต" ต่อยอดด้วยนวัตกรรมการใช้เศษวัสดุเหลือทิ้งให้เกิดมูลค่าใหม่ มุ่งพัฒนาทักษะเชิงช่างและสายตาทางศิลปะให้แก่กลุ่มหัตถกรรมในท้องถิ่น อาทิ กลุ่มสตรีทอเสื่อกกบ้านเสม็ดงามชุมชนท่าแฉลบ

องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยไม่ได้หยุดอยู่เพียงในรายงานเชิงวิชาการ แต่ถูก "ถอดบทเรียน" ออกมาเป็นคู่มือที่ชุมชนสามารถนำไปใช้ได้จริง ควบคู่กับการจัดเวิร์กช็อปฝึกปฏิบัติอย่างใกล้ชิด เพื่อเปลี่ยนเศษเสื่อกกและวัสดุเหลือใช้ให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์งานศิลปหัตถกรรมร่วมสมัยที่สร้างรายได้ สร้างอาชีพ และสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนในชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ด้านการบริการวิชาการและศิลปะสัญจรสู่สังคม ผศ.เบญจพรได้ร่วมกับคณาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชาทัศนศิลป์ จัดโครงการศิลปะสัญจรสู่สถานศึกษาลงพื้นที่สร้างสรรค์และยกระดับภูมิทัศน์ด้วยงานศิลปะเพื่อชุมชน ใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการให้เยาวชนและคนในพื้นที่มีส่วนร่วม พร้อมทั้งนำนิสิตนักศึกษาเรียนรู้งานจริงนอกห้องเรียน ประสบการณ์ทั้งหมดสะท้อนบทบาทของ ผศ.เบญจพรในฐานะ "อาจารย์นักพัฒนา" ที่ไม่จำกัดการสอนอยู่เพียงในห้องเรียน แต่เลือกนำศาสตร์แห่งทัศนศิลป์ออกไปเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตผู้คนและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง การถ่ายทอดความรู้จึงมิใช่เพียงการมอบเทคนิคหรือทักษะ หากเป็นการปลุกพลังสร้างสรรค์ในตัวชุมชน ให้สามารถลุกขึ้นใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือพัฒนาชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของตนเองได้อย่างภาคภูมิใจและยั่งยืน

Knowledge Transfer to Society

Beyond creating "sedge mat scrap collages"—which elevate a local material into valuable contemporary art—Asst. Prof. Benchaphon fulfills the role of an "academic developer." She consistently and tangibly uses art as a tool to bridge the university and the community. As a lecturer in Visual Arts at the Faculty of Humanities and Social Sciences, Rambhai Barni Rajabhat University, she conducts fieldwork to facilitate learning processes and teach the technique of "geometric sedge mat collages." She builds upon this by introducing innovations that transform waste materials into products of new value, aiming to enhance the craftsmanship and artistic eye of local artisan groups, such as the Ban Samet Ngam Sedge Mat Weaving Women's Group in the Tha Chalaep community.

The knowledge gained from her research does not remain confined to academic reports; instead, the lessons learned are distilled into practical manuals that the community can actually use. These are complemented by hands-on workshops that guide participants in transforming sedge mat scraps and waste materials into contemporary arts and crafts products—thereby generating income, creating livelihoods, and fostering genuine pride among local community members.

Regarding academic services and mobile art outreach, Asst. Prof. Benchaphon collaborates with faculty members and students from the Visual Arts program to organize projects that bring art to educational institutions. She leads field activities to create and enhance landscapes through community-oriented art, employing participatory, hands-on learning processes that actively involve local youth and residents. She also takes students out of the classroom to gain hands-on, real-world experience. These experiences reflect Asst. Prof. Benchaphon's role as a "development-oriented educator"—one who does not limit teaching to the classroom but instead connects the discipline of visual arts deeply with people's ways of life and local wisdom. Her approach to knowledge transfer goes beyond merely imparting techniques or skills; it is about igniting the creative spirit within the community, empowering them to use art as a tool to develop their own lives, economies, and societies with pride and sustainability.

13

เทคนิค วิธีการ ที่แสดงถึงทักษะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ผศ.เบญจพร แสดงให้เห็นถึงทักษะเชิงช่างและความเป็นนักออกแบบร่วมสมัยผ่าน “ภาพปะติดเศษเสื่อกก” ได้อย่างเด่นชัด ทั้งในมิติของการเลือกใช้วัสดุ การจัดการโครงสร้าง และการสร้างสรรค์องค์ประกอบภาพให้มีทั้งความงามและความหมาย โดยให้ความสำคัญกับ “เศษเสื่อกก” ตั้งแต่ต้นทางของกระบวนการสร้างสรรค์ การคัดเลือกชิ้นส่วนเสื่อกกที่มี โทนสี เนื้อสัมผัส และลายสานที่แตกต่างกันอย่างละเอียดอ่อน เพื่อให้สามารถใช้ความหลากหลายของวัสดุเป็นเสมือนจานสีและพื้นผิวในงานทัศนศิลป์ จากนั้นจึงตัดและปรับขนาดชิ้นส่วนให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสมกับการนำไปจัดวางในองค์ประกอบภาพ จัดชั้นของวัสดุให้ซ้อนทับ ไล่ระดับ และรับกันอย่างเป็นจังหวะ ทำให้พื้นผิวของภาพปะติดมีมิติ ทั้งด้านหน้า–หลัง แสง–เงา และหนัก–เบา แสดงถึงความชำนาญในการมองวัสดุพื้นบ้านเก่าใช้แล้ว ให้กลายเป็นทรัพยากรทางทัศนศิลป์ร่วมสมัยที่ละเอียดละออ

ในกระบวนการประกอบชิ้นงาน ผศ.เบญจพร เลือกใช้เทคนิคการยึด ประสาน และการเย็บที่พิถีพิถัน เพื่อให้ได้ทั้งความคงทนของโครงสร้างและความงดงามทางทัศนศิลป์ไปพร้อมกัน การเย็บแบบซ่อนรอย ช่วยลดทอนความรู้สึกของ “งานช่าง” ให้ซ่อนตัวอยู่เบื้องหลัง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ชมโฟกัสที่ภาพรวมขององค์ประกอบ ขณะเดียวกัน การใช้เส้นเย็บบางส่วนให้มองเห็นชัด กลายเป็น “เส้นนำสายตา” ที่เชื่อมโยงชิ้นส่วนเศษเสื่อกกเข้าด้วยกันอย่างมีทิศทาง ช่วยกำหนดจังหวะการมองของผู้ชม และเพิ่มน้ำหนักของเส้นในงานภาพปะติด เทคนิคนี้สะท้อนทักษะเชิงช่าง ทั้งในแง่ความประณีต ความเข้าใจโครงสร้างวัสดุ

ในการออกแบบองค์ประกอบภาพ ผศ.เบญจพร ใช้ชิ้นส่วนเสื่อกกในการสร้างภาพเชิงเรขาคณิตและภาพรูปธรรมที่สามารถสื่อสารความหมายได้อย่างชัดเจน การจัดวางรูปทรง การแบ่งพื้นที่ว่าง และการกำหนดจุดรวมสายตา ล้วนสะท้อนความเข้าใจในหลักการออกแบบทัศนศิลป์ วัสดุท้องถิ่นอย่างเสื่อกกซึ่งมีเป็นเครื่องใช้ในวิถีชีวิตพื้นบ้าน ถูกยกระดับให้กลายเป็นงานศิลปะร่วมสมัยกับบริบทปัจจุบัน ทั้งในเชิงสุนทรียะและเชิงแนวคิด จุดเด่นเฉพาะตัวที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การนำเทคนิค ปะติด มาผสานเข้ากับวัสดุธรรมชาติซึ่งมีข้อจำกัดด้านโครงสร้างอย่างเสื่อกก ผศ.เบญจพร พัฒนากระบวนการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค เช่น การรองพื้น การเสริมโครง การเลือกกาวหรือวิธีประสานที่เหมาะสม การควบคุมความตึง–หย่อนของพื้นผิว เพื่อให้สามารถตัด ขึ้นรูป และจัดวางเศษเสื่อกกให้คงรูปได้อย่างมีเสถียรภาพ ทั้งยังรักษาเอกลักษณ์ของเส้นใยและลายสานไม่ให้สูญหายไปในกระบวนการสร้างสรรค์

Techniques and methods demonstrating unique personal artistry

Asst. Prof. Benchaphon clearly demonstrates her craftsmanship and contemporary design sensibility through her "sedge mat scrap collages." She excels in material selection, structural management, and the creation of compositions that balance aesthetic beauty with meaningful expression. She prioritizes the "sedge mat scraps" from the very beginning of the creative process, meticulously selecting pieces based on subtle variations in color tone, texture, and weave patterns. This allows her to utilize the material's diversity much like a painter uses a palette of colors and textures. She then cuts and resizes the pieces to achieve proportions suitable for the composition, layering and arranging them to create rhythmic transitions. This approach imbues the collage surface with depth—playing with foreground and background, light and shadow, and varying visual weights—thereby showcasing her expertise in transforming used, traditional materials into refined resources for contemporary visual art.

During the assembly process, Asst. Prof. Benchaphon employs meticulous fastening, bonding, and stitching techniques to ensure both structural durability and visual beauty. The use of concealed stitching minimizes the overt appearance of "craftsmanship," allowing it to recede into the background so the viewer can focus on the overall composition. Conversely, she allows certain stitches to remain visible, creating "leading lines" that directionally connect the mat scraps; these lines guide the viewer's gaze and add linear emphasis to the collage. This technique reflects exceptional craftsmanship, demonstrating both meticulous precision and a deep understanding of material structure.

In composing her imagery, Asst. Prof. Benchaphon utilizes pieces of *kok* (sedge) mats to create both geometric and representational forms that clearly convey meaning. Her arrangement of shapes, use of negative space, and establishment of focal points all demonstrate a mastery of visual design principles. Local materials—specifically *kok* mats, traditionally used in everyday folk life—are elevated into contemporary art that resonates with the present context, both aesthetically and conceptually. A key distinguishing feature is the integration of collage techniques with a natural material like the *kok* mat, which presents inherent structural limitations. Asst. Prof. Benchaphon has developed technical solutions—such as surface priming, structural reinforcement, the selection of appropriate adhesives or bonding methods, and tension control—to enable the cutting, shaping, and stable arrangement of mat fragments, all while preserving the unique character of the fibers and weave patterns throughout the creative process.

15

ผลงานที่มีความภาคภูมิใจ

ผศ.เบญจพร ประจง ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้สร้างสรรค์งานศิลปหัตถกรรมคนรุ่นใหม่ (The New Artisans) ประจำปี 2569 ซึ่งเป็นหนึ่งในเกียรติประวัติสำคัญที่สะท้อนถึงศักยภาพในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์สู่รูปแบบร่วมสมัย เป็นตัวอย่างของการทำงานหัตถกรรมที่เชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบันอย่างมีทิศทาง ในการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านการใช้วัสดุและเทคนิคดั้งเดิม พร้อมกันนั้นยังพัฒนาผลงานด้วยการออกแบบและกระบวนการสมัยใหม่เพื่อสร้างความเป็นไปได้ทางการค้าและการเผยแพร่ เชิงกลยุทธ์ต่อไปสำหรับการขยายผลงานสู่ความยั่งยืน

A Proud Achievement

Asst. Prof. Benchaphon Prachong was selected as one of "The New Artisans" for 2026. This significant honor reflects her ability to adapt local wisdom into contemporary forms, exemplifying craftsmanship that bridges the past and the present. Her work demonstrates a clear commitment to preserving and passing on local heritage through the use of traditional materials and techniques, while simultaneously incorporating modern design and processes to unlock commercial potential and strategic outreach—paving the way for the work's sustainable expansion.

17

19

THE
NEW
Artisan